

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความหมายและความสำคัญของการอนุรักษ์ประเพณีวิถีชุมชน	5
2.2 วิถีชุมชนตามแนวทางพุทธวิถีไทยสู่วิถีชุมชนคลองมหาสวัสดิ์	22
2.3 ประเพณีการบิณฑบาตทางเรือของพระสงฆ์ไทย	30
2.4 การอนุรักษ์ประเพณีบิณฑบาตท้องน้ำวัดสุวรรณาราม	33
2.5 สภาพพื้นที่การทำวิจัย	35
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	46
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	48
3.1 การออกแบบการวิจัย	48
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
3.3 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	51
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
3.5 วิธีสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	52

สารบัญ

3.6	อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	54
3.7	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.8	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	55
3.9	การวิเคราะห์ข้อมูล	57
3.10	การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	58
3.11	การนำเสนอผลการวิจัย	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		62
4.1	วิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	62
4.2	วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	66
4.2.1	วิธีชีวิตชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ (T1)	68
4.2.2	พุทธวิถีไทยของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ (T2)	72
4.2.3	การอนุรักษ์ประเพณีตามพุทธวิถีไทยชุมชนคลองมหาสวัสดิ์ (T3)	75
4.2.4	ปัญหาและอุปสรรคของการอนุรักษ์การบิณฑบาตท้องน้ำ (T4)	82
4.2.5	ความสำคัญของการประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ (T5)	85
4.2.6	ปัจจัยของการอนุรักษ์ประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ (T6)	88
4.2.7	การอนุรักษ์ประเพณีตักบาตรทางพระพุทธรูปและวิถีไทยอย่าง ยั่งยืน (T7)	90
4.2.8	วิเคราะห์ความอึดตัวของข้อมูล	94
4.3	วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ	99
4.3.1	แนวทางที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ วัดสุวรรณาราม	99
4.3.2	แนวทางที่ 2 การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประเพณีของชุมชนและการ บิณฑบาตท้องน้ำวัดสุวรรณาราม	101
4.3.3	แนวทางที่ 3 การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นแบบองค์รวมเพื่อความ ยั่งยืน	103
4.4	ข้อค้นพบ: การอนุรักษ์วิถีชุมชนตามพุทธวิถีไทยกรณีศึกษาประเพณีการ บิณฑบาตท้องน้ำวัดสุวรรณาราม	107
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ		118
5.1	สรุปผลการวิจัย	118
5.1.1	การอนุรักษ์ประเพณีวิถีชุมชนตามพุทธวิถีไทย	118

สารบัญ

5.1.2 การอนุรักษ์ประเพณีตามพุทธรวิถีสไทยของชุมชนริมคลองมหาสวัสดิ์	119
5.1.3 แนวทางการอนุรักษ์ประเพณีการบิณฑบาตท่องน้ำวัดสุวรรณารามอย่าง ยั่งยืน	121
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	126
5.3 ข้อเสนอแนะ	139
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	139
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ	139
5.3.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	140
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	152
ภาคผนวก ก ตัวอย่างเครื่องมือในการวิจัย	153
ภาคผนวก ข รายงานค่า IOC เครื่องมือวิจัย	159
ภาคผนวก ค ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	161
ประวัตินักวิจัย	163

สารบัญตาราง

ตารางที่	3.1	การจัดหัวข้อคุณสมบัติกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจงในการกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) 20 ท่าน	50
ตารางที่	3.2	ข้อคำถามและ ผลการตรวจสอบค่า IOC	53
ตารางที่	4.1	การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้เข้าร่วม	63
ตารางที่	4.2	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	67
ตารางที่	4.3	ผลการวิเคราะห์รหัส (code) ในหัวข้อ T1: วิถีชีวิตของชาวมุสลิมชนคลองมหาสวัสดิ์ แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	72
ตารางที่	4.4	ผลการวิเคราะห์รหัส (code) ในหัวข้อ T2: พุทธวิถีไทย แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	73
ตารางที่	4.5	ผลการวิเคราะห์รหัส (code) ในหัวข้อ T3: พุทธศาสนาและการอนุรักษ์ประเพณีไทยในชุมชนชนคลองมหาสวัสดิ์ แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	80
ตารางที่	4.6	ผลการวิเคราะห์รหัส (code) ในหัวข้อ T4: ปัญหาและอุปสรรคของการอนุรักษ์การบิณฑบาตท้องน้ำ แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	83
ตารางที่	4.7	ผลการวิเคราะห์รหัส (code) ในหัวข้อ T5: ความสำคัญของประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	86
ตารางที่	4.8	ผลการวิเคราะห์รหัส (code) ในหัวข้อ T6: ปัจจัยของการอนุรักษ์ประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	89
ตารางที่	4.9	ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์รหัส (code) ในหัวข้อ T7: การอนุรักษ์ประเพณีตักบาตรทางพระพุทธศาสนาและวิถีไทยอย่างยั่งยืน แสดงด้วยค่าความถี่ (f) และ ร้อยละ (%)	93
ตารางที่	4.10	ตารางที่ 4.10 ค่าความน่าเชื่อถือของการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ตารางที่	4.11	ตารางที่ 4.11 ความอึดตัวของข้อมูลและการเปรียบเทียบของความอึดตัวของหัวข้อ	98
ตารางที่	5.1	แสดงข้อสรุปการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย	

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	2.1	กรอบแนวคิดและทฤษฎีการวิจัย	47
แผนภาพที่	3.2	รูปแบบขั้นตอนการเปรียบเทียบความอึดตัวของหัวข้อ	60
แผนภาพที่	3.3	กรอบแนวคิดและระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย	61
แผนภาพที่	4.1	การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ด้านเพศ	64
แผนภาพที่	4.2	การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ด้านอายุจำแนกตามกลุ่ม (ปี)	65
แผนภาพที่	4.3	การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ด้านประเภทอาชีพ	65
แผนภาพที่	4.4	การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ ด้านประสบการณ์ทำงาน (ปี)	66
แผนภาพที่	4.5	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code)	68
แผนภาพที่	4.6	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) T1: วิถีชีวิตของ ชาวมุสลิมคลองมหาสวัสดิ์	72
แผนภาพที่	4.7	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) T2: พุทธวิถีไทย ของชาวมุสลิมคลองมหาสวัสดิ์	74
แผนภาพที่	4.8	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) T3: พุทธศาสนา และการอนุรักษ์ประเพณีไทย ในชาวมุสลิมคลองมหาสวัสดิ์	82
แผนภาพที่	4.9	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) T4: ปัญหาและ อุปสรรคของการอนุรักษ์การบิณฑบาตท้องน้ำ	84
แผนภาพที่	4.10	แผนภาพที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) T5: ความสำคัญของประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ	87
แผนภาพที่	4.11	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) T6: ปัจจัยของ การอนุรักษ์ประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ	90
แผนภาพที่	4.12	ผลการวิเคราะห์หัวข้อ (theme) และ รหัส (code) T7: การอนุรักษ์ประเพณีตักบาตรทางพระพุทธรูปและวิถีไทย อย่างยั่งยืน	94
แผนภาพที่	4.13	เกณฑ์ข้อค้นพบความอึดตัวของหัวข้อ	97

สารบัญภาพ

ภาพ 4.1	ประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ วัดสุวรรณ	76
ภาพ 4.2	สินค้าทางการเกษตรของชุมชนที่จำหน่ายในงานประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ วัดสุวรรณ	77
ภาพ 4.3	การประกวดนางนพมาศในงานประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ วัดสุวรรณ	78
ภาพ 4.4	ประเพณีลอยกระทงในงานประเพณีการบิณฑบาตท้องน้ำ วัดสุวรรณ	79
ภาพ 4.5	สภาพแวดล้อมคลองมหาสวัสดิ์	106